

**Styrelsen for Universitet
og Internationalisering**

Att. Pernille Olesen Mønnike
og Elizabeth Luchau
Bredgade 43
1260 København K

j.nr. 13/008408v

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsuddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, lov om maritime uddannelser og lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU)

Hermed Danske Studerendes Fællesråds bemærkninger til ændringerne af bl.a. universitetsloven som følge af SU-reformen. I DSF er vi positive overfor de intentioner, der ligger i lovforslaget ift. at fjerne de barrierer, der i dag forsinker mange studerende i deres studier. Vi er dog særdeles skeptiske overfor en række af de foreslåede tiltag, da de på mange punkter mindsker fleksibiliteten i uddannelsessystemet og forringer mulighederne for, at studerende selvstændigt kan tilrettelægge deres uddannelse. Desuden vurderer vi, at forslagene vil øge frafaldet blandt studerende og således vil bidrage til, at færre studerende gennemfører en videregående uddannelse. Derudover vurderer vi, at en del af tiltagene vil medføre betydelige administrative omkostninger for universiteterne, som der fra politisk side ikke er lagt op til, at universiteterne får ekstra midler til at finansiere.

Vi accepterer, at hovedtrækkene i reformen er aftalt i SU-forligskredsen og partierne bag universitetsloven, og vi vil i det følgende derfor hovedsageligt forholde os til forhold, hvor vi fortsat mener, at der er rum for forbedringer indenfor forligets rammer.

ANGÅENDE ØGEDE KRAV TIL STUDERENDE OM FREMDRIFT PÅ STUDIERNE

Den obligatoriske tilmelding til 60 ECTS-point om året kombineret med afskaffelse af muligheden for at framelde eksamen risikerer både at være begrænsende for studerendes muligheder for selvstændigt at tilrettelægge deres uddannelse, ligesom kravet risikerer at øge muligheden for, at studerende, der af forskellige årsager forsinkes, ender med at afbryde deres uddannelse. For at mindske disse risici opfordrer vi derfor stærkt til, at man er opmærksomme på følgende forhold:

Ikke-beståede point tæller med i opgørelse af fremdrift

Det er uklart af både aftaleteksten og bemærkningerne til lovteksten, hvorvidt de 60 ECTS-point, som universitet skal tilmelde alle studerende hvert år, er nye point, eller om de inkluderer kurser, som den studerende ikke har bestået tidligere semestre. DSF vil på

det kraftigste opfordre til, at reglerne udformes således, at de 60 point inkluderer kurser og prøver, som den studerende tidligere har været tilmeldt, men ikke har bestået, således at studerende kun skal tilmeldes kurser indtil loftet på 60 point pr. år er ramt.

Alternativt kan det gøres muligt at framelde eksamen for de kurser de studerende tilmeldes, der går udover de 60 point på et år. Hvis den obligatoriske tilmelding til 60 point sker uanset, at den studerende i forvejen er forsinket, vil det betyde, at en studerende, der af den ene eller anden årsag ikke består et eller flere kurser, det følgende år vil skulle tage eksempelvis 70 eller 80 ECTS-point uden mulighed for at framelde nogle eksaminer. DSF frygter, at konsekvensen heraf vil blive, at nogle studerende vil blive så pressede i deres studier, at det går ud over deres faglige præstationsevne og i værste fald betyder, at de må droppe ud af deres uddannelse. Vi anser dette punkt for at være et af de absolut vigtigste i fastsættelsen af reglerne for fremdrift.

Fleksibilitet i opgørelsen af studerendes fremdrift

I et uddannelsesforløb kan det være vanskeligt for studerende altid at tilpasse sit studie, så der tages præcist 30 ECTS-point pr. semester. Dette kan f.eks. være svært i forbindelse med udlandsophold eller praktikophold, hvor ECTS-mængden, blandt andet på grund af uddannelsesstrukturen på universiteter i andre lande end Danmark, ofte vil være enten mere eller mindre end 30 point. For ikke at besværliggøre udlandsophold og praktikophold, som der fra politisk side normalt er stor opbakning til, opfordrer DSF til, at reglerne udformes således, at de 60 point pr. år kan fordeles 'skævt', så den studerende f.eks. kan tage 25 point det ene semester og 35 point det andet. På samme tid opfordrer vi til, at reglerne udformes, så uddannelsesinstitutionernes pligt til at tilmelde studerende kurser ikke nødvendigvis betyder, at den studerende skal tilmeldes 60 point på én gang, men at tilmeldingen kan ske f.eks. pr. semester eller kvartal. Dette tilgodeser bl.a. de dele af uddannelserne, der består af valgfag, som den studerende tilmelder sig et semester ad gangen.

Rimelig og fagligt forankret dispensationspraksis

Afskaffelsen af muligheden for at framelde eksamen risikerer i høj grad at forringe studerendes mulighed for at deltage i aktiviteter på uddannelsesinstitutionerne, der bidrager til studiemiljøet og som forbedrer rammerne for uddannelserne. Dette gælder f.eks. råd- og nævnarbejde, øvrigt studenterpolitisk arbejde eller det store arbejde, som mange studerende gør for at sikre, at nye studerende får en god start på deres uddannelse. Derfor opfordrer vi til, at dispensationsbestemmelserne udformes, så studentersociale aktiviteter kan begrunde dispensation på linje med rådsarbejde. DSF foreslår, at beslutningskompetencen i disse dispensationssager placeres i regi af studienævnene.

Mulighed for at skifte fag

I tilfælde af, at en studerende ikke består eksamen i et kursus, som ikke er obligatorisk i den pågældende uddannelses studieordning, kan det være en fordel for den studerende at skifte til et andet kursus, som man har bedre faglige forudsætninger for at bestå i stedet for at forsøge at bestå det samme kursus igen. Dette vil desuden ofte være tidsbesparende for den studerende, da næste ordinære eksamen i et kursus i mange tilfælde først vil finde sted et år senere. Hvis uddannelsens studieordning tillader det, bør det derfor være muligt at skifte kursus, hvis man har dumpet en eksamen, både før og efter man har

opbrugt alle sine eksamensforsøg. Muligheden for at skifte kursus bør desuden gælde for studerende, der tidligt i løbet af et semester ønsker at skifte fra et ikke-obligatorisk kursus til et andet, hvis de i løbet af kursets første uger erfarer, at det ikke stemmer overens med deres forventninger.

ANGÅENDE BEDRE MERIT VED STUDIEOPHOLD

Angående obligatorisk meritoverførsel

DSF er positiv overfor intentionerne om at fjerne studietidsforlængende barrierer ved at skabe bedre vilkår for merit ved forhåndsgodkendelser og ved at skabe bedre gennemsigtighed om meritpraksis med obligatorisk offentliggørelse af statistik over merit. DSF anser det dog for særdeles u hensigtsmæssigt, at muligheden for at undlade at søge om meritoverførsel efter et studieophold bortfalder. Langt de fleste studerende vil være interesserede i at få meriteret deres fag, men i enkelte tilfælde kan den undervisning, som den studerende modtager på studieopholdet vise sig at være af så lav kvalitet eller af så lav relevans for den øvrige uddannelse, at det kan være hensigtsmæssigt ikke at søge om endelig merit. Dette gælder særligt de studerende, hvis forhåndsgodkendte kurser har været aflyst, og som følge af reformaftalen har været nødt til at vælge andre, mindre relevante kurser på værtsuniversitetet.

Angående ændringer i forhåndsgodkendelser

Vi anser det for en uforholdsmæssig stor byrde at pålægge studienævnetsformænd at bistå studerende i at finde alternative uddannelseselementer, hvis der sker ændringer i de elementer, der er forhåndsgodkendte til merit. Mange studienævn omfatter allerede i dag et stort antal uddannelser, og tendensen på flere univerister er, at studienævnene vokser sig større og større. Vi vurderer, at der er en stor risiko for, at studienævnetsformanden pga. arbejdsbyrden i mange tilfælde ikke vil have mulighed for at yde den studerende kvalificeret bistand og samtidig varetage sine øvrige opgaver forsvarligt. Derfor bør opgaven med at bistå den studerende i at finde alternative uddannelseselementer kunne uddelegeres til f.eks. internationale centre på universiteterne, der har langt bedre mulighed for at give den nødvendige vejledning.

Det er generelt afgørende for os, at kompetencen om såvel forhåndsmerit som endelig meritgivning i sidste ende tilfalder studienævnet. Vi foreslår derfor, at det nuværende forslag om at studienævnetsformanden i særlige kan godkende ændringer i studienævnets afgørelser om forhåndsmerit erstattes af en præcisering af, et studienævnet kan uddelegere kompetencen til at godkende ændringer i forhåndsgodkendelser til studienævnetsformanden.

ANGÅENDE BEDRE MERIT VED STUDIESKIFT

DSF er positiv overfor, at lovforslaget lægger op til, at skabe bedre mulighed for merit i forbindelse med studieskift, bl.a. ved offentliggørelse af statistik over studienævnenes afgørelsesvirksomhed. Vi er dog som ovenfor bekymrede for, at muligheden for at undlade at søge om merit bortfalder. Langt de fleste studerende vil være interesserede i at søge

merit ved studieskift, men i enkelte tilfælde kan der være vægtige faglige hensyn, hensyn til integration på uddannelsen eller særlige ønsker til studieforløbet, der gør det hensigtsmæssigt for en studerende ikke at søge merit. Derfor er vi også stærkt bekymrede for udsigten til, at studerende, der undlader at oplyse om tidligere beståede uddannelses-elementer, kan risikere disciplinære foranstaltninger. De studerende, som vil blive ramt vil enten være studerende, der mod hensigten er kommet til at begå en fejl, eller studerende, som af den ene eller anden grund ønsker at starte forfra på en uddannelse. Ingen kan være tjent med, at disse studerende bliver ramt af sanktioner til skade for deres uddannelsesforløb og gennemførelse.

Vi bemærker i øvrigt, at det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at det forudsættes, at universiteterne i videst muligt omfang forsøger at indpasse tidligere beståede uddannelseselementer i uddannelsernes rammer for valgfag. Dette anser vi for at være højest uheldigt for især studieskiftere, der ønsker at tage gymnasietilvalg. Vi opfordrer derfor til, at det bliver muligt for studerende, der ønsker at bruge tilvalgsrammen til gymnasiefag eller andre målrettede uddannelseselementer, at fravælge at bruge tilvalgselementerne til merit.

Samtidig forudsætter vi generelt, at intentionerne om bedre merit i alle tilfælde udføres med respekt for, at det i sidste ende er studienævnene i medfør af universitetsloven, der foretager meritafgørelse, og at ethvert politisk og ledelsesmæssigt pres for afgørelser i strid med de faglige vurderinger er helt uacceptabelt.

ANGÅENDE AFSKAFFELSE AF SUPPLERING

Vi betragter intentionen om afskaffelse af suppleringskurser som grundlæggende problematisk for kandidatuddannelsernes mulighed for at opretholde fagligheden. Vi anerkender, at unødige studietidsforlængelser i forbindelse med optag på kandidatuddannelser bør reduceres, og vi støtter grundlæggende op om en del af intentionerne i sammenhængsdaysordenen. DSF anser det dog for stærkt problematisk, at det nu kommer til at koste uddannelsesinstitutionerne penge, som må tages fra øvrige uddannelses- og forskningsaktiviteter, at ville sikre fagligheden på kandidaterne. Samtidig anser vi det for helt udelukket, at de ekstra uddannelseselementer på nogen måde kan finansieres ved brugerbetaling. Vi vurderer desuden, at afskaffelse af muligheden for suppleringskurser vil begrænse studerendes muligheder for at blive optagede på kandidater, der ikke ligger i umiddelbar forlængelse af deres bacheloruddannelse. Dette mindsker fleksibiliteten og diversiteten i uddannelserne, hvilket vi opfatter som uhensigtsmæssigt og i øvrigt i modstrid med politikernes ønsker.

Ift. placeringen af de eventuelle supplerende uddannelsesaktiviteter, vurderer DSF, at det i nogle tilfælde vil vanskeliggøre tilrettelæggelsen af kandidatuddannelserne, hvis suppleringen ligger sideløbende med 1. semester på kandidaten, idet det vil begrænse mulighederne for at oprette et højt fagligt niveau. Vi opfordrer derfor til, at det bliver muligt at gennemføre den supplerende uddannelsesaktivitet som sommerkursus med betinget optag, ligesom det er muligt med gymnasiale suppleringskurser.

DSF mener, at enhver ændring og tilpasning af nuværende og nye uddannelser for at skabe bedre sammenhæng i uddannelsessystemet må ske med respekt for, at det faglige niveau på og diversiteten mellem alle uddannelser opretholdes. Vi opfordrer derfor til, at afskaffelsen af mulighed for supplerings- og konsekvenserne for fagligheden på kandidatuddannelserne heraf følges tæt og evalueres efter 2 år.

ANGÅENDE STØRRE FLEKSIBILITET MELLEML BACHELOR- OG KANDIDATUDDANNELSER

DSF er særdeles positiv overfor udsigten til, at muligheden for at tage point på kandidaten samtidig med at man er indskrevet på en bacheloruddannelse nu forbedres. Vi opfordrer til at udviklingen af forudsætninger og betingelser finder sted i dialog med institutionerne, og at den konkrete fastsættelse af betingelser for den enkelte uddannelse finder sted i det lokale studienævn. Vi undrer os dog over bemærkningerne om, at de uddannelseselementer, som en bachelorstuderende tager på en kandidat ikke indgår i opgørelsen af fremdrift på bacheloruddannelsen. Behovet for at tage point på kandidaten mens man stadig er indskrevet på en bacheloruddannelse opstår netop, når det ikke er muligt at udfylde alle point på bacheloruddannelsen.

ANGÅENDE FINANSIERING AF ADMINISTRATIVE BYRDER I FORBINDELSE MED ÆNDRINGERNE

En del af tiltagene om øgede krav til fremdrift på studierne og bedre og hurtigere merit stiller øgede krav til uddannelsesinstitutionernes administrationer og eksamensberedskaber. Dette må forventes at medføre stærkt stigende udgifter til administration. For at give plads til, at ændringerne implementeres tilfredsstillende og for at sikre, at de ekstra opgaver ikke kommer til at tage ressourcer fra uddannelses- og forskningsaktiviteter, opfordrer vi til, at de administrative effektiviseringer på universiteterne, som der er lagt op til på det kommende års finanslov på 258 mio. kr., annulleres.

OM HØRINGSPROCESSEN

SU-reformen betyder omfattende ændringer i SU-systemet og i uddannelsessystemet, der kommer til at få store konsekvenser for studerende. Så store ændringer kræver en grundig høringsproces, hvor så mange studerende, medarbejdere og ledelsesrepræsentanter som muligt kan komme med inputs og forslag til, hvordan lovgivning og regelsæt kan udformes mest hensigtsmæssigt. Den korte høringsfrist på 3 uger gør denne proces tidspresset og besværlig, og vi opfordrer til, at man for fremtiden giver tid til, at lovforslag af et sådant omfang kan blive hørt så bredt som muligt

KOMMENTARER TIL ØVRIGE DELE AF REFORMEN UDENFOR LOV-FORSLAGET OG BEMÆRKNINGERNE

Angående ønsket om forøgelse af universiteternes udbud af sommerkurser

DSF er åbne overfor at forbedre studerendes mulighed for at indhente forsinkelser ved at tage sommerkurser. Vi bemærker dog, at det selv med et øget udbud af sommerkurser, ofte ikke vil være muligt for universiteterne at opretholde et udbud af sommerkurser, med fagligt relevante kurser for alle studerende. Ethvert pres på studerende for at tage sommerkurser blot for at opretholde fremdriften i studierne er derfor stærkt problematisk. Vi er samtidig bekymrede for, at et overdrevent fokus på sommerkurser risikerer at mindske de ressourcer, der er til rådighed for den ordinære uddannelse på forårs- og efterårssemestrene, med forringelser af uddannelseskvaliteten til følge. Universiteternes absolutte hovedfokus i uddannelserne må fortsat være på den ordinære uddannelse. Et øget udbud af sommerkurser må heller ikke ske ved at øge undervisningsforpligtelserne på det videnskabelige personale ud over de normer, der er fastlagt mange steder på bekostning af forberedelse og forskningstid.

Angående mulighed for vinteroptag og øget brug af vinterstudiestart

DSF anser det i udgangspunktet for at være positivt, hvis flere studerende får mulighed for at påbegynde deres uddannelse om vinteren i stedet for om sommeren. Det er dog en afgørende forudsætning, at uddannelserne er fagligt, økonomisk, administrativt og studentsocialt gearede til 2 årlige optagelsesrunder. Ethvert politisk pres for at indføre vinteroptag på uddannelser, der ikke er gearede til det opfatter vi derfor som stærkt problematisk.

Angående krav til univeristerne om nedbringelse af den gennemsnitlige studietid

DSF er skeptiske overfor, at en del af universiteternes færdiggørelsesbonus gøres afhængig af deres evne til at nedbringe gennemførelstiden. Vi er bekymrede for, at et så stærkt økonomisk incitament vil medføre, at universiteterne ser sig nødsagede til både at sænke det faglige niveau for at få studerende hurtigere igennem, presse studerende til at tage fagligt irrelevante kurser som f.eks. sommerkurser og til at mindske fleksibiliteten i håndteringen af studieaktivitets- og fremdriftskrav hos de studerende.

Angående mulighed for indførelse af studiestartsprøver

DSF ser med skepsis på muligheden for at indføre studiestartsprøver, der skal sikre, at de studerende, der er indskrevet på studiet reelt er påbegyndt deres uddannelse. Vi er bekymrede for, at prøverne vil tage ressourcer fra de øvrige undervisningsaktiviteter, ligesom vi er bekymrede for, at prøverne vil fungere som en barriere for studerende, for hvem overgangen til universitetet er vanskelig. Vi er dog positive overfor, at det bliver op til universiteterne selv at bestemme hvorvidt de vil indføre prøverne.

For yderligere kommentarer og uddybninger, kontakt næstformand og uddannelsespolitisk ordfører Rasmus Markussen på rasmus@dsfnet.dk eller 28 19 45 01